

Koszty postępowania - Litwa

Na niniejszej stronie przedstawiono informacje dotyczące opłat sądowych na Litwie.

Przepisy regulujące opłaty pobierane przez przedstawicieli zawodów prawniczych

1. Solicitors (Solisitoriai)

Na Litwie taki zawód nie występuje.

2. Adwokaci (*Advokatai*)

Na Litwie przepisy nie regulują opłat pobieranych przez adwokatów. Opłaty te różnią się w zależności od stopnia złożoności sprawy i wymaganych nakładów. Nie mogą być one jednak wyższe od maksymalnej kwoty wyznaczonej w zaleceniach zatwierdzonych przez **Ministra Sprawiedliwości i prezesa Litewskiej Rady Adwokackiej (Lietuvos advokatų tarybos pirmininkas)**.

3. Barristers (*Baristeriai*)

Na Litwie taki zawód nie występuje.

4. Komornicy

Komornicy podejmują czynności jedynie wtedy, gdy dłużnik nie stosuje się do wyroku i istnieje konieczność przedstawienia dokumentów stanowiących tytuły egzekucyjne. Opłaty, sposób płatności lub zwolnienie z opłat z tytułu czynności komorniczych są określone w **instrukcjach dotyczących wykonywania wyroków**. Wierzyciel, którego wierzytelność została uznana wyrokiem sądu, ponosi wszystkie opłaty związane z wykonaniem wyroku. Opłaty z tytułu czynności komorniczych odzyskuje się od dłużnika w czasie lub po zakończeniu egzekucji wyroku.

Kwota opłat zależy od rodzaju wymaganej egzekucji oraz od tego, ile razy ją przeprowadzono. Niektóre koszty egzekucji są stałe, niektóre wynoszą 60 LTL za godzinę, a inne są określane według odsetka wartości mienia objętego egzekucją.

Koszty stałe

Koszty stałe w postępowaniu cywilnym

Koszty stałe stron w postępowaniu cywilnym

Koszty procesowe w **postępowaniu cywilnym** obejmują opłatę skarbową i inne koszty związane z zastępstwem procesowym, doręczeniem dokumentów sądowych, wynagrodzeniem biegłych lub świadków, wykonaniem itp. W niektórych przypadkach opłata skarbową jest określona w kodeksie postępowania cywilnego i jest stała. Koszty procesowe są określone w części VIII **kodeksu postępowania cywilnego (Civilinio proceso kodeksas)**.

Etap postępowania cywilnego, na którym strony muszą uiścić koszty stałe

Opłatę skarbową uiszcza się zazwyczaj przed złożeniem pozwu w sądzie.

Koszty stałe w postępowaniu karnym

Koszty stałe stron w postępowaniu karnym

W postępowaniu karnym nie występują koszty stałe.

Koszty stałe w postępowaniu konstytucyjnym

Koszty stałe stron w postępowaniu konstytucyjnym

Postępowanie konstytucyjne jest wolne od kosztów, lecz nie jest dostępne dla ogółu obywateli.

Informacje wstępne, których powinni udzielić zastępcy prawni

Prawo nie przewiduje wprost takiego obowiązku.

Koszty związane z postępowaniem, które musi ponieść strona wygrywająca

Koszty w postępowaniu cywilnym są określone w części VIII kodeksu postępowania cywilnego.

Regulacje prawne dotyczące kosztów

Gdzie zdobyć informacje na temat regulacji prawnych dotyczących kosztów na Litwie?

Więcej informacji można znaleźć w załączonym [sprawozdaniu z analizy przejrzystości kosztów na temat Litwy\(950 Kb\)](#)..

W jakich językach można uzyskać informacje o regulacjach prawnych dotyczących kosztów na Litwie?

Informacje są dostępne w języku angielskim.

Gdzie zdobyć informacje na temat mediacji?

Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej dotyczącej [sądowego postępowania mediacyjnego](#).

Pomoc prawna

Warunki uzyskania pomocy prawnej

Zgodnie z ustawodawstwem litewskim istnieją dwa rodzaje pomocy prawnej gwarantowanej przez państwo.

- 1. Podstawowa pomoc prawna** (*pirminė teisinė pagalba*) obejmuje zapewnienie pomocy prawnej zgodnie z procedurą określoną w ustawie o państwowej pomocy prawnej, doradztwo prawne oraz sporządzenie dokumentów do przedłożenia w instytucjach państwowych i samorządowych, z wyjątkiem pism procesowych. Pomoc prawna obejmuje również porady związane z pozasądowym rozstrzygnięciem sporów, polubowne rozstrzygnięcie sporów oraz sporządzenie ugody kończącej spór.
- 2. W ramach dodatkowej pomocy prawnej** (*antrinė teisinė pagalba*) zapewnia się sporządzanie pism, obronę i zastępstwo procesowe w postępowaniu przed sądem. Obejmuje ona postępowanie egzekucyjne i zastępstwo procesowe w toku wstępnego pozasądowego etapu pojednawczego sporu – w przypadku, gdy taka procedura jest wymagana z mocy prawa lub decyzją sądu. Pomoc prawna obejmuje również koszty procesowe poniesione w postępowaniu cywilnym, postępowaniu administracyjnym i koszty związane z rozstrzygnięciem powództwa cywilnego (adhezyjnego) w sprawie karnej.

Wszyscy obywatele Republiki Litewskiej, obywatele innych państw członkowskich Unii Europejskiej, inne osoby fizyczne przebywające na Litwie lub w innych państwach członkowskich zgodnie z prawem oraz inne osoby wymienione w traktatach międzynarodowych, których Litwa jest sygnatariuszem, kwalifikują się do uzyskania **podstawowej pomocy prawnej bez względu na dochody**.

Wszyscy obywatele Republiki Litewskiej, obywatele innych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz inne osoby fizyczne przebywające w Republice Litewskiej i w innych państwach członkowskich zgodnie z prawem mogą ubiegać się o dodatkową pomoc prawną. Aby dana osoba mogła uzyskać dodatkową pomoc prawną, jej majątek i roczne dochody nie powinny przekraczać **progów wartości majątku i dochodu ustalonych przez rząd** w ustawie o państwowej pomocy prawnej.

W celu ustalenia, czy dana osoba kwalifikuje się do uzyskania dodatkowej pomocy prawnej, stosuje się ogólny system progów (maksymalnych kwot, poniżej których wnioskodawcę uważa się osobą ubogą).

Prawo do pomocy prawnej

Rząd określił **dwa** obowiązujące **progi wartości majątku i dochodów**. Wartość majątku i dochód wnioskodawcy nie powinny przekraczać pierwszego lub drugiego progu wyznaczonego w prawie litewskim. Ponadto roczny dochód netto wnioskodawcy (za ostatnich dwanaście miesięcy) nie powinien przekraczać pierwszego lub drugiego progu wartości majątku i dochodów określonych w litewskich przepisach prawnych.

Ubóstwo nie jest jedynym kryterium stosowanym w celu ustalenia, czy dana osoba kwalifikuje się do uzyskania dodatkowej pomocy prawnej.

Uprawnienie do **pomocy prawnej w ramach pierwszego progu** przyznaje się, kiedy roczny dochód danej osoby nie przekracza 8 000 LTL (2 318,8 EUR), przy czym kwota ta zostaje powiększona o 3 000 LTL (869,6 EUR) na każdą osobę pozostającą na utrzymaniu wnioskodawcy. Uprawnienie do **pomocy prawnej w ramach drugiego progu** przyznaje się, kiedy roczny dochód danej osoby nie przekracza 12 000 LTL (3 478,2 EUR), przy czym kwota ta zostaje powiększona o 4 400 LTL (1 275,3 EUR) na każdą osobę pozostającą na utrzymaniu wnioskodawcy. Zobowiązania wnioskodawcy względem osób pozostających na jego utrzymaniu nie są uwzględniane przy stwierdzaniu ubóstwa.

Zakres dodatkowej pomocy prawnej, mając na uwadze wartość majątku i dochód danej osoby, jest gwarantowany i finansowany przez państwo w następujący sposób:

1. 100 procent – jeżeli wartość majątku i dochodu danej osoby mieści się w pierwszym progu;
2. 50 procent – jeżeli wartość majątku i dochodu danej osoby mieści się w drugim progu.

Państwo musi zagwarantować i sfinansować 100 procent kosztów dodatkowej pomocy prawnej świadczonej osobom wymienionym w art. 12 ustawy (zob. poniżej). Wówczas koszty są pokrywane bez względu na wartość majątku i dochód tych osób. Wyjątek stanowią osoby (określone w art. 12 ust. 6 ustawy), które mogą swobodnie dysponować majątkiem i dochodem. Uznaje się, że mieszczą się one w drugim progu. Państwo gwarantuje i finansuje zatem 50 procent kosztów dodatkowej pomocy prawnej.

Niektóre grupy osób kwalifikują się do uzyskania dodatkowej pomocy prawnej bez względu na **próg wartości majątku i dochodu** ustalony przez rząd (na mocy art. 12 ustawy o państwowej pomocy prawnej). Są to:

1. osoby uczestniczące w postępowaniu karnym (zgodnie z art. 51 kodeksu postępowania karnego) i w innych sprawach wyszczególnionych w ustawie, w których fizyczna obecność zawodowego obrońcy jest obowiązkowa;
2. poszkodowani w sprawach o odszkodowanie za poniesioną szkodę wynikającą z przestępstwa, w tym w sprawach karnych obejmujących roszczenia odszkodowawcze;
3. osoby pobierające zasiłek dla rodzin o niskich dochodach (osób samotnych) na mocy litewskiego prawa;
4. osoby przebywające w zakładach opieki;
5. osoby, które osiągnęły wiek emerytalny oraz osoby, w przypadku których ustalono, że posiadają istotne, szczególne potrzeby. Dotyczy to opiekunów (kuratorów) w przypadku, gdy wniosek o państwową pomoc prawną dotyczy zastępstwa oraz obrony praw i interesów osoby pozostającej pod opieką/kuratelą (przysposobionego dziecka);
6. osoby, które przedstawiły dowód na to, że nie mogą dysponować własnym majątkiem i środkami z obiektywnych powodów. Stąd też wartość ich majątku i roczny dochód, którymi swobodnie dysponują, nie przekraczają progu majątku i dochodu wyznaczonego w litewskiej ustawie o pomocy prawnej;
7. osoby cierpiące na poważne zaburzenia psychiczne, kiedy kwestie dotyczące ich przymusowej hospitalizacji i leczenia są rozstrzygane na podstawie litewskiej ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Dotyczy to opiekunów (kuratorów) w przypadku, gdy wniosek o państwową pomoc prawną dotyczy reprezentowania praw i interesów osoby pozostającej pod opieką/kuratelą;
8. dłużnicy w postępowaniu egzekucyjnym, kiedy należność jest ściągana według ostatniego miejsca pobytu;
9. osoby lub inni przedstawiciele prawni małoletnich dzieci, w przypadku gdy chodzi o eksmisję;
10. małoletnie dzieci, kiedy niezależnie zwracają się do sądu o obronę swoich praw i interesów chronionych ustawą i w niej wyszczególnionych. Osoby, które zawarły związek małżeński w sposób przewidziany prawem lub zostały uznane przez sąd za posiadające zdolność do czynności prawnych, są wykluczone;
11. osoby ubezwłasnowolnione w sprawach dotyczących stwierdzenia zdolności do czynności prawnych osoby fizycznej;
12. osoby uczestniczące w sprawach dotyczących rejestracji narodzin;
13. inne osoby zaangażowane w sprawy przewidziane w traktatach podpisanych przez Republikę Litewską.

Wynagrodzenie biegłych

Sąd zwraca biegłym dochód utracony na skutek nieobecności w pracy lub niewykonywania ich zwykłych zajęć. Zwrot przysługuje za każdy dzień spędzony w sądzie. Biegli otrzymują wynagrodzenie za sporządzenie opinii oraz zwrot wszelkich wydatków związanych ze stawiennictwem w sądzie, kosztów podróży, zakwaterowania oraz dzienną dietę. Strona, która składa wniosek o powołanie biegłego, musi wpłacić z góry **depozyt** w kwocie ustanowionej przez sąd. Jeżeli obie strony składają wniosek o powołanie biegłego, wpłacają depozyt w równych częściach. Depozyt należy wpłacić na specjalny rachunek sądu.

Jeżeli w sprawach przewidzianych przez **litewski kodeks cywilny (Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas)** lub inne ustawy, **sąd powołuje świadków (*liudytojai*) i biegłych (*ekspertai*) z własnej inicjatywy, wydatki zostają pokryte z budżetu państwa**. Mogą one obejmować zlecenie sporządzenia opinii lub przeprowadzenie oględzin miejsca zdarzenia.

Przy określaniu wielkości depozytu należy uwzględnić kwotę przyszłych wydatków. Sąd wypłaca wynagrodzenie biegłym po wywiązaniu się przez nich ze zobowiązań. Sąd musi również zapłacić instytucjom zatrudniającym biegłych za przeprowadzenie postępowania według faktury przedstawionej po zakończeniu czynności biegłego. Kwoty te są wypłacane ze specjalnego rachunku sądu otwartego w banku w miejscu siedziby sądu. W przypadku gdy depozyt nie jest pobierany, kwotę należną biegłym i instytucjom zatrudniającym biegłych wpłaca na specjalny rachunek sądu i pokrywa **strona przegrywająca, lub wpłacają strony proporcjonalnie do wielkości zaspokojonego lub odrzuconego roszczenia**. Ministerstwo Sprawiedliwości określa maksymalną kwotę tych wydatków.

Wynagrodzenie tłumaczy

Sąd zwraca tłumaczom dochód utracony na skutek nieobecności w pracy lub niewykonywania ich zwykłych zajęć. Zwrot przysługuje za każdy dzień spędzony w sądzie. Tłumacze pobierają wynagrodzenie za wykonywane tłumaczenia i otrzymują zwrot wszelkich wydatków poniesionych w celu stawiennictwa w sądzie, kosztów podróży, zakwaterowania oraz dzienną dietę. Strona, która składa w sądzie dokumenty wymagające przetłumaczenia na język obcy, musi z góry wpłacić depozyt w kwocie wyznaczonej przez sąd.

Sąd wypłaca tłumaczom wynagrodzenie ze środków z budżetu państwa przeznaczonych na ten cel, z wyjątkiem kwot wypłacanych tłumaczowi za tłumaczenie na język obcy dokumentów sądowych złożonych przez strony. Koszt obsługi tłumaczeniowej w trakcie trwania rozprawy **pokrywa się z budżetu państwa**. Ministerstwo Sprawiedliwości określiło maksymalną kwotę związanych z tym wydatków.

Powiązane strony

Sprawozdanie na temat Litwy – Analiza przejrzystości kosztów

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 07/06/2019